

Onze-Lieve-Vrouwkapel:
Wiekevorstsesteenweg Heist-op-den-Berg

Gemeente aanvaardt schenking kapelletje, al is het wel de bedoeling om het af te breken

Ligging pand: Wiekevorstsesteenweg (ter hoogte van Maalhofdijk), Heist-op-den-Berg

Afbeeldingen

Gelieve enkel afbeeldingen vrij van copyright op te laden.

Upload

Geen bestand gekozen

Onderschrift

Fotograaf /
eigenaar

Datum

Bestaat de kapel nog?

Select a value...

ja

Nee

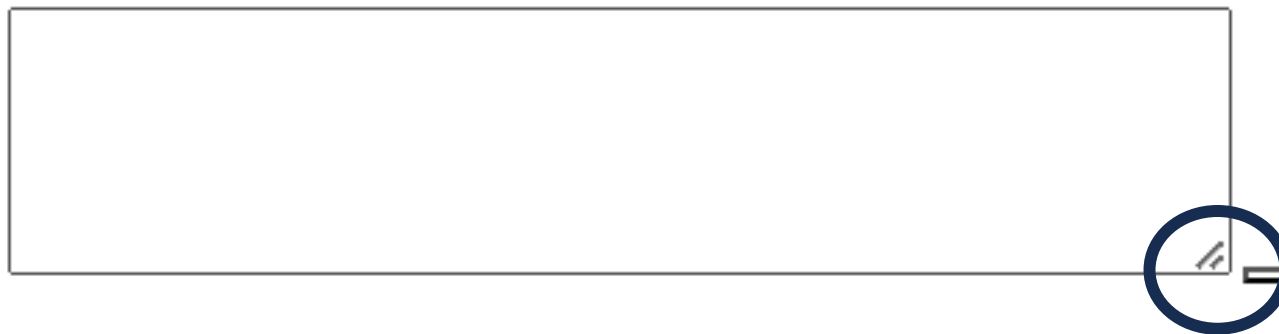
Aan wie of wat is de kapel
gewijd?

Select a value...

- Heilig Hart
- Onze-Lieve-Vrouw**
- Onze-Lieve-Vrouw aan de Staak
- Onze-Lieve-Vrouw Hulp der Christenen
- Onze-Lieve-Vrouw in den Akker
- Onze-Lieve-Vrouw Onbevlekt Ontvangen
- Onze-Lieve-Vrouw ten Doorn
- Onze-Lieve-Vrouw ter Sneeuw
- Onze-Lieve-Vrouw Troosteres der Bedrukten
- Onze-Lieve-Vrouw van Altijdurende Rijstard

Als de specifieke toewijding niet tussen de lijst staat, kan je
de toewijding in het invoerveld hieronder invoeren.

Andere toewijding

Benaming

Onze-Lieve-Vrouwkapel Wiekevorstsesteenweg

Waarde toevoegen

Eenzelfde kapel kan soms meerdere benamingen hebben. Vaak is de benaming gebaseerd op de toewijding (Onze-Lieve-Vrouwkapel), maar soms verwijst de benaming naar een gebeurtenis (soldatenkapel), een plek (boskapel) of stichtingsredenen (koortskapel).

Voer hier de naam van de kapel in. Als de kapel meerdere benamingen heeft, kan je ze afzonderlijk invoeren.

Gemeente

Heist-op-den-Berg

Deelgemeente

Heist-op-den-Berg

Gehucht

Waarde toevoegen

Locatie van de kapel

Hoek Wiekevorstsesteenweg en Maalhofdijk

Voer hier de locatie van de kapel in (bijvoorbeeld: Demerbroekstraat 17). Als de kapel geen duidelijk adres heeft, kan je de ligging aan de hand van "op de hoek van" of "tegenover" beschrijven.
Enkele voorbeelden:
Op de hoek van de Berthoutstraat en Smeendijk".
Heffelstraat tegenover nummer 7.

Type

Select a value...

- betreedbare kapel**
- boomkapel
- grot
- mantelkapel
- muurkapel (kast of nis)
- pijlerkapel
- staakkapel
- het type is onduidelijk of het is een mengvorm

Betreedbare kapel

Boomkapel

Grot

Mantelkapel

Muurkapel, kast of nis

Pijlerkapel

Staakkapel

Ontstaansperiode

1701-1800

Volgens literatuurbronnen zou de oorspronkelijke kapel op deze locatie opklimmen tot de 18de eeuw.² Het primitieve (vroegste) plan van het kadaster, daterend van 1830-1834³, lijkt aan te geven dat het gebouwtje aanvankelijk aan de overzijde van de Wiekevorstsesteenweg gelegen was⁴, voor de hoeve Wiekevorstsesteenweg 9.⁵ Of dit een gevolg is van een latere aanpassing van het tracé van de straat of van een verplaatsing van de kapel zelf, vraagt meer diepgaand historisch onderzoek. Wel zou de eerste optie ook het huidige dubbele verloop van de Wiekevorstsesteenweg ter hoogte van de kapel en de oriëntatie van de voorgevel naar de Maalhofdijk kunnen verklaren.

Bouwjaar

2006

In 2006 werd de kapel volledig vernield door een aanrijding⁷ en heropgebouwd volgens een moderne interpretatie, waarbij de rechthoekige plattegrond, oriëntatie en de oorspronkelijke inplanting gerespecteerd werd, maar niet tot een reconstructie werd overgegaan van het oorspronkelijke model. Van de voorgaande oudere kapel werd voor zover zichtbaar weinig of niets bewaard of gerecupereerd. Ook het Onze-Lieve-Vrouwbeeld boven de ingang is vervangen.

Reden stichting

Select a value...

- Uit dank
- Ter herdenking van iemand, iets of een gebeurtenis
- Ter bescherming van iemand of iets
- Afsmeken van iets, kwaal of ziekte
- Na een miraculeuze vondst of gebeurtenis.
- Ik ken het stichtingsverhaal (nog) niet**

Volgens literatuurbronnen zou de oorspronkelijke kapel op deze locatie opklimmen tot de 18de eeuw. Het primitieve (vroegste) plan van het kadaster, daterend van 1830-18343, lijkt aan te geven dat het gebouwtje aanvankelijk aan de overzijde van de Wiekevorstsesteenweg gelegen was. voor de hoeve Wiekevorstsesteenweg 9.5 Of dit een gevolg is van een latere aanpassing van het tracé van de straat of van een verplaatsing van de kapel zelf, vraagt meer diepgaand historisch onderzoek. Wel zou de eerste optie ook het huidige dubbele verloop van de Wiekevorstsesteenweg ter hoogte van de kapel en de oriëntatie van de voorgevel naar de Maalhofdijk kunnen verklaren.

Volgens de beschrijving in de Inventaris Onroerend Erfgoed, daterend van omstreeks 1997, is ook dan nog het mogelijk tot de 18de eeuw opklimmende bepleisterde en beschilderde interieur met kruisribgewelf bewaard. Foto's uit deze periode bevestigen dat het exterieur enkele bijkomende aanpassingen ondergaan heeft: de voorgevel is heropgevoegd en het schrijnwerk vernieuwd, de roofingbekleding is vervangen door mechanische dakpannen en het metalen kruis in de top is verplaatst naar de achtergevel.

In 2006 werd de kapel volledig vernield door een aanrijding⁷ en heropgebouwd volgens een moderne interpretatie, waarbij de rechthoekige plattegrond, oriëntatie en de oorspronkelijke inplanting gerespecteerd werd, maar niet tot een reconstructie werd overgegaan van het oorspronkelijke model. Van de voorgaande oudere kapel werd voor zover zichtbaar weinig of niets bewaard of gerecupereerd. Ook het Onze-Lieve-Vrouwbeeld boven de ingang is vervangen.

Tradities: omschrijving

Als er aan de kapel een levende praktijk of traditie verbonden is, kan je die hier beschrijven.

Enkele richtvragen:

- Wat doe je?
- Hoe doe je het?
- Wat gebeurt er precies?

Tradities of Immaterieel erfgoed zijn gewoontes, kennis en praktijken van vandaag, die mensen van vroeger hebben gekregen en willen doorgeven aan toekomstige generaties. En naarmate tijden veranderen, verandert immaterieel erfgoed mee.

1. Enkele voorbeelden: kaarsen branden in de kapel, 7 keer rond de kapel lopen, lintjes aan de kapeldeur hangen om koorts af te smeken, een processie langs de kapel, ...

Wie neemt deel aan de
traditie of levende
praktijk?

Enkele richtvragen:

- Welke mensen of personen nemen deel aan de traditie?
- Welke gemeenschap houdt de traditie levendig?
- Wie neemt de organisatie ervan op zich?

Wanneer vindt de
traditie of levende
praktijk plaats?

Enkele richtvragen:

- Is de traditie tijdsgebonden?
- Vindt de traditie één keer in het plaats?
- Vindt de traditie op meerdere tijdstippen plaats?

Kapel zichtbaar vanaf de
openbare weg?

Ja

Ja

Nee

Algemene beschrijving exterieur i

Baksteenbow op rechthoekige plattegrond onder zadeldak (nok loodrecht op de straat, mechanische pannen).

Geef een korte beschrijving van de uiterlijke kenmerken van de kapel. ×

Waarvan kan je denken:

- Voornaamste bouwmaterialen
- Vorm van de kapel
- Vorm van de ingang of portaal
- Eventuele gevelstenen of andere inscripties
- (Glas)ramen
- Afmetingen

Omgevingselementen

boom of bomen

boom of bomen

haag

bloemenperk(en)

zitbanken

verlichting

vuilbak

bord met informatie over de kapel

Bomen

Select a value...

Waarde toevoegen

Bredere landschap

Waarde toevoegen

Algemene beschrijving
interieur & objecten

Geef een korte beschrijving van het interieur van de kapel.
Waar aan kan je denken:

- Vaste elementen: mozaïeken, tegelbezetting, vloer, altaar
- Objecten: beelden, schilderijen, meubilair, ex-voto's*, bloemstukken, foto's, brieven, prentjes, ...

Ex-voto's (of votiefgeschenken) zijn allerhande voorwerpen die personen uit belofte aan een heilige schenkt, ofwel om een gunst te verkrijgen ofwel om dankbaarheid te vertonen. De bekendste ex-voto's zijn de zilveren en wassen exemplaren die vaak nog in kapellen aangetroffen worden. Ze kunnen verschillende vormen aannemen, maar meestal in de vorm van menselijke organen, ledematen en dieren. Plaatjes met daarop een dankbetuiging zijn eveneens ex-voto's.

Algemene beschrijving
interieur & objecten

Bepolesterd en beschilderd interieur met kruisribgewelf.

Altaar met centraal Mariabeeld met daarrond een krans, met aan haar rechterzijde een Sint-Antonijsbeeld en aan haar linkerzijde een Sint-Jozefbeeld met Kind. Bovenaan het altaar zie je een duif, omringd met zonnestrallen. Onderaan is het altaar versierd met twee gestileerde wijnranken en in het midden twee lammeren.

Kapel publiek
toegankelijk?

Select a value...

Ja

Nee

Wie is de eigenaar van
de kapel?

Select a value...

gemeente

kerkfabriek

organisatie of vereniging

privépersoon

eigenaar is niet gekend

Algemene toestand van
de kapel

Beschrijf de algehele toestand van de kapel.

Denk onder andere aan:

- Scheuren in de muren
- Afgebladderde verf
- Toestand van het hout
- Vocht
- Planten of hagen die de kapel overwoekeren
- Ingegooid of ontbrekend glas

Wie neemt het
onderhoud van de kapel
op zich?

Bronnen en documentair erfgoed

Dries Clauwaert en Marieke Van Heukelom. Inventaris Kapellen, kapelletjes, grotten, kruisen, nisjes en andere vormen van Volksdevotie in Vlaanderen, 1998-2007.

Van Severen, E., (2020). Erfgoedwaardering Onze-Lieve-Vrouwkapel. Intergemeentelijke Onroenderfgoeddienst Berg en Nete.

Waarde toevoegen

Links naar externe
databanken

URI https://www.odis.be/lnk/OB_22645

Label Informatie in ODIS

URI <https://inventaris.onroendergoed.be/themas/672>

Label Inventaris Onroerend Erfgoed

URI <https://collecties.kempenserfgoed.be/heemkundige-kring-die-swane/object/gah001000910?id=609832332>

Label Zwart-witfoto Kempens Erfgoed

URI <https://maps.app.goo.gl/E4ZrX8KKydCVmxr48>

Label Google Streetview

Add URI

Auteur

Waarde toevoegen

E-mailadres auteur

Heb je de kapel bezocht?

Select a value...

Plaatsbezoek: datum

Waarde toevoegen

Opmerkingen

Waarde toevoegen

Gaat u akkoord met de
privacyverklaring?

Select a value...

Gegevens publiceren?

Select a value...

